

ТАҚРИЗ

ба автореферати рисолаи Шӯҳратзода Ганҷина дар мавзӯи: **“Коркарди тарҳ ва усулҳои ҳисоби нишондиҳандаҳои ресмонкашандаҳои ресмони сӯзан ва мокугии мошинаи дӯзандагӣ”** барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси: 05.02.13 - « Мошинҳо, агрегатҳо ва равандҳои механикӣ» (05.02.13.01 - илмҳои техникӣ)

Дар замони муосир, аксарияти кишварҳои ҷаҳон талаботро ба маҳсулоти саноати бофандагӣ ва дӯзандагӣ аз матоъҳои гуногун босуръат зиёд гардонидани истодаанд.

Дар замони соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, рушди саноати сабук, махсусан дар саноати дӯзандагӣ истеҳсоли либосҳои сифаташон баланд, ки ба маҳсулоти бозори ҷаҳонӣ рақобатпазиранд, аҳамияти калон дорад. Номгӯи либоси таъиноти мухталиф ба таври мунтазам зиёд мешавад, ки дар байни онҳо маҳсулот аз мато бо номи чинс бартарӣ дорад. Истеҳсолоти дӯзандагии Тоҷикистон хеле васеъ инкишоф ёфта, як қатор корхонаҳои истеҳсоли либос қору фаъолият доранд. Дар самти мазкур вазифа гузошта шудааст, ки на фақат номгӯи маҳсулот, балки ба сифати он, аз ҷумла, ҳаҷми истифодаи таҷҳизоти муосири дӯзандагӣ ва технологияҳои олий зиёд карда мешавад. Аз ин сабаб, зиёд намудани истеҳсоли либосҳои босифат бо истифода аз технологияҳои ҷадиди самарабахши захирасарфақунанда ва мошинаҳои дӯзандагии таҷдидшуда, ки имкони истеҳсол кардани маҳсулоти содиротӣ доранд, вазифаи муҳими соҳаи мазкур маҳсуб мешаванд.

Дар амалияи ҷаҳонӣ барои истеҳсоли либоси хушсифат, такмил додани технологияи бо ҳам дӯхтани маводҳои дорои хусусиятҳои мухталифи шакливазқунӣ ва мустаҳкамӣ, инчунин эҷоди мошинаҳои дарздузии сермаҳсул бо нишондиҳандаҳои технологияи мубрамияти маҳсусро пайдо мекунад. Гузаронидани таҳқиқоти илмӣ оиди эҷоди технологияи бо ҳам дӯхтани масолеҳ бо истифода аз мошинаҳои нави муосири дарздӯзӣ, инчунин аз сохторҳои самарабахши ресмонкашандаҳои табақмонанд бо амортизаторҳои резинии ресмони сӯзан, ресмонкашандаҳои қабатдори ресмони моку бо саҳтии тағйирёбанда аҳамият ва мубрамияти мавзӯи рисоларо тасдиқ менамояд.

Навгони илмий тадқиқот:

➤ бо усули таҳлил масъалаи тағйирёбии лаппиши губчаки берунаи ресмонфирист ҳаллу фасл карда шуд. Қонуниятҳои тағйир додани доираи лаппиши губчаки беруна ба даст оварда шуданд;

➤ формулаи муайян намудани дигаргуншавии амортизатори губчаки резинии ресмонфирист ҳосил карда шуд. Муайян карда шуд, ки дар мавриди зиёд шудани коэффитсиенти сахтии губчаки амортизатор тибқи қонуни хаттӣ деформатсияи амортизатор коҳиш меёбад;

➤ қонуниятҳои тағйирёбии ҷойивазкунӣ ва суръати табақҳои ресмонкашанда бо амортизаторҳои резинӣ ҳангоми таносуби гуногуни коэффитсиентҳои сахтӣ ҳосил шуданд, тариқи таҳлили қонуниятҳои сохташудаи графикӣ андозаҳои ресмонкашанда асоснок карда шуданд;

➤ бо усули тензометрӣ қонуниятҳои тағйир ёфтани лаҳзаи таъсири қувва, суръати гардиши наварди асосӣ, инчунин кашишҳои воридшаванда ва хоричшавандаи аз ресмонкашанда дар ҳолатҳои сахтии гуногуни губчақҳои резинӣ ва зичии матои чинс ба даст оварда шуданд. Муқаррар карда шудааст, ки бо зиёд шудани сахтии амортизатори резинии ресмонкашандаи табақмонанд доираи лаппиши табақҳо аз рӯи қонунияти ғайрихаттӣ коҳиш меёбад. Дар ин маврид фарқи байни хатҳои қачи назариявӣ ва озмоишӣ аз $(7,0 \div 8,0)\%$ зиёд нест;

➤ дар асоси таҷрибаҳо бо фарогирии омилҳои муодилаҳои регрессивӣ ва вобастагии графикӣ омилҳои воридотӣ ва баромад ба даст оварда шуданд. Муайян карда шуд, ки қиматҳои беҳтарини андозаҳо дар натиҷаҳои озмоишҳои бисёрҷонибаи омилӣ ба дастомада, қимати нисбатан қобили қабули андозаҳо барои матои чинси тамғаи “Деним” чунин мебошад:

Баъда аз мутолиаи автореферат маълум гардид, ки рисола аз муқаддима, чор боб, хулоса, рӯйхати адабиёт ва замима иборат аст. Ҳаҷми рисола 160 саҳифа, 60 расм, 20 ҷадвал, 132 сарчашмаҳои адабиёт ва 3 замимаро ташкил медиҳад.

Дар маҷмӯъ метавон гуфт, ки муаллифи рисола мақсаду вазифаҳои дар пеш гузоштаашро пурра иҷро намудааст. Метавон гуфт ки, муаллиф як кори мукамал ва пурраро пешниҳод кардааст, ки дар ҳақиқат ба талаботҳои корҳои диссертсионӣ муносиб ва мувофиқ мебошад.

Дар баробари дастовардҳои муҳими зикршуда, дар автореферат баъзе камбудиву норасогӣҳои ҷузъӣ низ ба назар мерасад, ки зикри онҳо барои тақмили минбаъдаи таҳқиқ хеле муфид мебошад.

1. Дар муқаддимаи автореферат тавсифи умумии кор мухтасар оварда шудааст, ки он ба бозбинӣ ниёз дорад.

2. Дар баъзе саҳифаҳо камбудии имлоиву грамматикӣ ба назар мерасад.

Дар маҷмӯъ, норасогиҳои номбаршуда ба ҳеҷ далел аҳамияти таҳқиқотӣ анҷомдодашударо ҳалалдор намерасонад. Зеро, хусусияти таҳририю ислоҳшавандагӣ дорад ва ба мазмуну мӯхтавои рисола ва дастовардҳои илмӣ муҳаққиқ таъсири ҷиддӣ намерасонанд.

Хулосаҳои мухтасари рисолаи илмӣ, ки бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ дар охири автореферати диссертатсия оварда шудааст, ки тибқи талаботи ҷорӣ Комиссияи олии атестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардида, моҳияти илмӣ рисолаи мазкурро ба таври фишурда инъикос менамоянд.

Рисолаи мазкур, ба талаботи Низомномаи намунавӣ оид ба Шурои диссертатсионӣ ва тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ, ки бо Қарори ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардида мувофиқ буда, муаллифи он Шӯҳратзода Ганҷина барои соҳиб шудан ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 05.02.13.- Мошинҳо агрегатҳо ва равандҳои механикӣ, ҷавобгӯ мебошад.

Номзади илмҳои техникӣ, профессор
Муовини ректор оид ба илм,
инноватсия ва робитаҳои
байналмиллалии Донишкадаи
кӯҳию металлургии Тоҷикистон

 Умарҷонов А.А.

Суроға: 735730 ш. Бӯстон, кӯч. А.Баротов 6,
Email: safo.tj@mail.ru тел: (+992) 929640103

Имзои н.и.т., профессор Умарҷонов А.А.-ро тасдиқ менамоям:

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишкадаи кӯҳию металлургии
Тоҷикистон

Сулейманова Н.А.